

LOVÉTEI KIÁLTÓ

XII. évfolyam, 11. szám

Ára : 1 lej

2011. NOVEMBER

Juhász Gyula:

Rorate

A kéklő félhomályban
Az örökmécs ragyog,
Mosolygón álmodoznak
A barokk angyalok.

Hideg kövön anyókák
Térdelnek. Ifju pap
Magasba fölmutatja
Szelíden az Urat.

A gyertyák rendre gyúlnak,
A minisztráns gyerek,
Mint bárány a mezőben
Csenget. Az árny dereng.

Derús hit túnt malasztját
Könnyezve keresem.
Ó gyönyörű gyerekség,
Ó boldog Betlehem!

"Szívem első gondolatja, hozzád száll fel Istenem"

Zúgva kondult meg a hajnali csendben az idei év hajnali miséjére hívó harang szava, jelezve, ébredj ember, mert várlak a templom néma csendjében, hogy lélekben felkészülhessünk a kis Jézus születésére. Ilyenkor mindig akaratlanul is szemünk elé idézzük szüleinket, nagyszüleinket, a családi otthonunkat, amikor a sötétben gyufát gyújtanak, meggyújtják a petróleum lámpát, lassan felöltöznek, tüzet tesz a családnak, a gyermekek már a ropogó tűz hangjára ébrednek, a családapa meggyújtja a hordozó lámpást és kiballag az udvarra, ahol hosszan töret a frissen hullott vastag havon, majd kiveszi az ízzéket az állatok elől a jászolból, és ennük ad, ezután visszaballag a házba, ahol már gazdára leltek a sorban lerakott bokancsok és indulhat a család a hajnali misére.

Ha ilyen gondolatokkal ébredünk, nem lesz nehéz meghoznunk az áldozatot, hogy nap-nap után elinduljunk a hajnali csendben, ahol biztos cél felé vezet az adventi koszorú gyertyáinak fénye. De nem elég ha csak részt veszünk a hajnali miséken, az adventi időszak lélekben is többet kell hozzon a nap huszonnégy órájában, több áldozatot kell hoznunk, esetleg vállalva, hogy lemondunk valami káros szenvedélyeinkről, legyen az káromkodás, veszekedés, haragtartás, rágalmozás, türelmetlenség... Sokszor elhangzik, hogy milyen kilátástalan a mai világ, de gondoljunk vissza az első Karácsony délutánjára, amikor József és Mária holtra fáradtan érik el Betlehem városát, és hiába járnak házról-házra, mindenhol kinevetik, elutasítják.

folytatás a 2. oldalon

fotó: András Tamás

Borbély László környezetvédelmi és erdészeti miniszter Lovétén

2011. november 3-án Lovéteire látogatott Borbély László környezetvédelmi és erdészeti miniszter, ahol megtekintette az építés végét járó és befejezés előtt álló csatornázási munkálatokat. A rövid látogatáson jelen voltak, többek közt, Korodi Attila és Antal István parlamenti képviselők, Borboly Csaba Hargita Megye Tanácsának elnöke, Ladányi László Hargita megye prefektusa (kormánybiztosa), Birtalan József megyemenedzser, az Országos és Megyei Vizügy és Környezetvédelmi Igazgatóság és Felügyelőség képviselői, valamint Kolombán Gábor és Becze István megyei tanácsosok. A vendégeket Lázár Zoltán polgármester, valamint a Helyi Tanács képviselői és a Közbirtokosság vezetősége fogadta a Polgármesteri Hivatal előtt.

Ezt a derítő állomás helyszínén rövid protokoll és szakmai beszélgetés követte. A miniszter úr biztosította a polgármester urat a beruházás további támogatásáról, valamint az újabb beruházásokhoz szükséges pénzek lehívásának a lehetőségeit is megbeszéltek.

fotó: Egyed József

"Szívem első gondolatja, hozzád száll fel, Istenem"

*folytatás
az első
oldalról*

Mit érezhetett Szent József, fájdalom kínozta a lelkét, hogy még tisztos szállásról sem tud gondoskodni az Isten Fiának és Anyjának. Szemében könnyek égnek, de nem az elkeseredés, hanem a diadalmason kiállott szenvedés nemes fájó könnyei, fölnéz az égre, utána lehajtja fejét és belenyugodva indul a Szent Szűzzel a barmok szállása felé. Nem szitkozódik, nem sopánkodik ölbetett kézzel, nem jajveszékelt háját tépve, nem rázza öklét az ég felé, hanem meghajlik Isten akarata előtt, és nehéz szívvel bár, de készségesen tér az istállóhoz. Mennyi igazság, mennyi lelki orvosság számunkra, hiszen a csapások, a bajok idején lehet megtudni, hogy milyenek vagyunk, vajon én el tudom-e viselni, ha bajjal látogat meg a jó Isten, tudok-e teljes mértékben élni szeretett családomért, példát mutatva gyermekeim számára, tudok-e úgy élni, hogy gyermekeim büszkén mondhassa, ez az én édesapám, édesanyám, vagy talán le kell hajtsa a fejét szegényében.

Nagyot változott a világ, a lelki értékeket sajnos egyre inkább az anyagiasság próbálja felváltani, ha szűkösen élünk is, de ha a családi béke meg van otthonainkban, akkor már gazdagok vagyunk, egy őszinte szülői tekintet, egy nyugodt, mosolygós gyermekarc mindennel kárpótol, mert ezek az igazi értékek. Egy kicsi simogatott, dédelgetett gyermekhez megmentőnk lehet életünk alkonyán, lesz amibe kapaszkodjunk, és akkor tudjuk csak igazán érezni, hogy milyen jó, hogy Szent József példáját követtük a szenvedések idején.

Lehet-e csodálatosabb reggel, mint a hajnali misék reggele, amikor minden irányból érkeznek templomba igyekvő hívő emberek, akik őszintén köszöntik

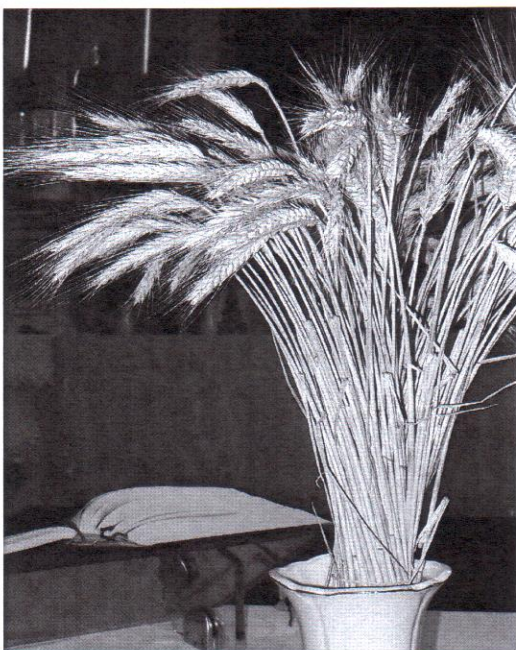

fotó: Mihály János

egymást: Dicsertessék a Jézus Krisztus, Isten áldja meg, jó reggelt, na felkelhettünk? - Fel hála Istennek még egyszer! , majd a beharangszó után látni István pap bácsit, amint ünnepélyesen vonul be a szentmisen segítkező ministránsokkal, akik nagy számuk miatt alig férnek az oltár körül, képviselve minden gyermek korosztályt, az ovodásoktól a nagy diákokig.

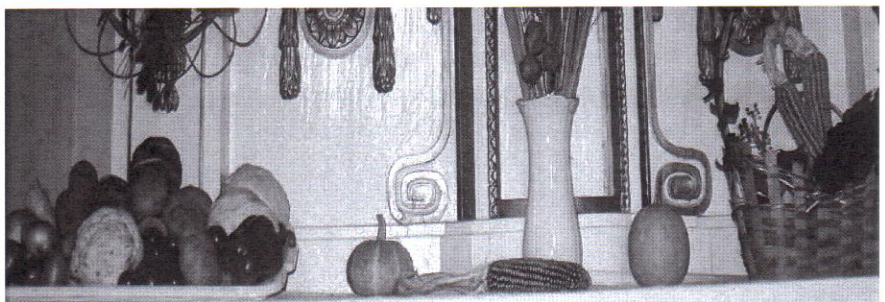
Ha így készülünk Jézus születésére, a betlehemi jászolban fekvő Kisdéd ránk is olyan szeretettel fog mosolyogni, mint az őt meglátogató egyszerű pásztorokra, és a Szűzanya a mi szavainkat is szívébe zárja, ugyanúgy mint a pásztorok szavait, hogy majd elmondhassa Szent Fiának.

Lázár Béla

Pityókabálra ...

fotó: Mihály Margit

"Daltól hangos erdő, mező, berek, Merre jár a gyermek sereg"

Székely népünk életéhez szorosan kötődött az éneklés, ahogyan mondani szokás, énekelt a székely örömben, bánatában. Mégis amikor népdaléneklésről van szó, akkor előttem megelevenedik, ahogyan a székely család elindul a mindennapi teendőt végezni a mezőre, vagy az erdőre, kifordul a fakerekű szekér az udvarról, és a hosszú úton szép lassan felcsendül az édesanya, édesapa ajkáról a szép tiszta népdal, amelyhez lassan kapcsolódik a szekéren ülő családtagok éneke és így jókedv lengi körül a családot. Ma is meg van ez az örökségünk, és amikor csak lehet, énekeljük fiataljainkkal a gyönyörű népdalainkat.

Versnyen vettünk részt október 22-én Székelyudvarhelyen, ahol a környékbeli népdaléneklési versenyeken díjazott népdalénekesek vettek részt, és amely verseny előválogatás volt a tavaszal sorra kerülő Székelyföldi Népdalénekesek Találkozó-jára. Négy népdalénekes: Silye Szidónia, Egyed Réka, Orbán Szilárd és András Róbert képviselte szülőfalunkat és nem kis eredménnyel, hiszen Réka, Szilárd és Róbert versenybe szállhat tavasz folyamán a környékbeli népdaléneklési versenyen.

fotó: Balázs Ödön

Köszönjük fiataljainknak a szép eredményt, és köszönjük a szülők valamint a vezetőség hozzáállását, hogy szép hangjukat és gyönyörű népviseletünket máshol is megmutathatjuk.

Lázár Béla

A mese bűvöletében

Tisztában vagyok azzal, hogy a minden este mesét mondó szülő ideje lejárt (pedig de jó lenne!) Ám ez ne jelentse azt, hogy gyerekeinket "idegenek" neveljék, kis mitugrász sárga emberkék, vagy kékek egy szemmel, netán a piros vagy zöldhajú kiscsajok világa, amelyhez hasonlítva az ő élete semmilyen...

A kérdés az, hogy milyen mesét adjunk a gyerekeknek? Amolyan megplasztikázottat, túlzóan hepiendes, erőltetve tanítót? Vagy a cartoon network túl nyers, néha hányingerkeltő, olykor rémisztő meséit? Vagy hadd nőjön fel a valóvilágon? Hát egyik sem a való világ.

Ha módomban állna, ezektől elzárkóznék, ám elzárni nem tehetem. Viszont, ha abból indulok ki, hogy a mindenkori mese azért született, hogy rejtjelezve hordozza az ember vágyait, álmait és a jóról alkotott felfogását, akkor mindenképpen a népmese az, ami mellett leteszem a voksomat.

Ám vajon ugyanazok a vágyak fűtik a mai gyereket is, mint minket? Akarnak hercegnők, királyfiak lenni? Bele akarnak bújni Hamupipőke, Babszem Jankó bőrébe?

Nyerő-e ma az egyszeri vándorlegény hamuba sült pogácsája? És bár nagyon igent akarnék mondani, mégis nemmel válaszolok saját kérdéseimre. Ám ebben nem a gyerek hibás. Csak mi, felnőttek.

A kisgyerek ma is lenne királyfi, ha a tévés meséiből nem azt hallaná, hogy ha nem elég vastag apuci bukszája, ha nem vagy elég törtető, mindenén átgázoló, akkor a mese közepén a történet másfelé halad. Mi hát a megoldás? Ne akarjuk, hogy idejekorán kicsi felnőtt váljon a gyerekünkéből, ne fessük túl korán feketére a szürkét! Álmodjunk együtt a gyerekekkel, a gyerekeknek egy olyan világot, amelyet ő még rózsaszínnek lát. Lehet, hogy a mese végén rájön, hogy mégsem érte jött el a herceg, nem neki adták a legkisebb királylány kezét a fél országgal együtt. De megbirkózott a maga sárkányával és levágta a 12-ből 6 fejét. Lehet, hogy közben rájött, nem is kell neki a fele királyság és a legkisebb lányt sem neki teremtette az Isten. De elvenné a középsőt...

És boldogan élnek... nem elég ez mesevégnek?

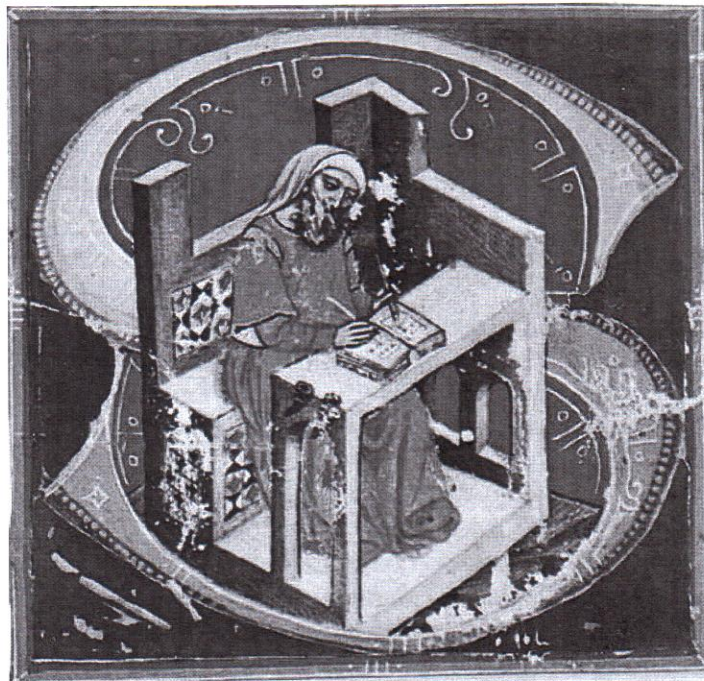
Mag Ottilia

Iródeákok, prokátorok a XVI - XVII. században a Kis-Homoród mentén

Az írástudás, a latin vagy magyar nyelvű írásban, oklevélszerkesztésben való jártasság régen igen ritka volt. Az ilyen tudással, gyakorlattal rendelkezőt nagyon megbecsülték, és egy-egy szűkebb társadalmi közösségben a megbecsülés külső jeleként az iskolai végzettséget, illetőleg a latin valamint a magyar nyelvben való jártasságot, a névhez csatolt deák utójelzővel ki is fejezték. "Így aztán például Dési János deák vagy egyszerűen csak János deák néven emlegettek valakit -írja Szabó T. Attila- azután, hogy a latin nyelvben való jártasságot iskolai tanulással megszerezte." A deák (lat. literatus) foglalkozású írástudó személyek tanulmányaik (a legfontosabb tananyagának az elhelyezkedéshez nélkülözhetetlen levélfogalmazás számított) befejezése után, falusi vagy városi iskolákban tanítottak vagy a széki vezetésbe töltöttek be kisebb nagyobb tisztségeket, főleg a XVI. század második felétől, amikor a reformáció nyomán az anyanyelvű írásbeliség fellendült s megnőtt a kereslet az írástudó személyek iránt. A világi értelmiséginek számító deákok közül sokan jegyzők, alkalmi jogtudó ügyvédek, azaz korabeli szóhasználattal prókátorok, valamint végrehajtók, esküdt székülők, avagy vicekirálybírók stb. lettek.

Mások, fényesebb utat jártak be. Még ennél is magasabbra jutottak: egy-egy földesúr tisztartói, azaz birtokainak ügyintézői lettek, avagy a XVI. század második felétől a fejedelmi udvarban teljesítettek íródeáki feladatokat (leveleket szerkesztettek, fogalmaztak, másoltak stb.). Itt, úgy önmaguk, mint az egész családjuk számára, nemességet is szerezhettek, ugyanis a fejedelmek munkájukat sok esetben azzal

hálálták meg, hogy a nemesek közé emelték őket.

A XVI-XVII. század folyamán keletkezett írott források (jegyzőkönyvek, egyezség-, testamentum-, örökség-, és adományozó levelek, hadi szemlék alkalmával készült összeírások) segítségével ennek a világi értelmiségi rétegnek léte, száma és társadalmi szerepe, a Kis-Homoród mentén is jól nyomon követhető. Az írott forrásainkban előforduló deákok és prókátorok száma egyértelműen bizonyítja, hogy az általunk kiválasztott vidéken az írásbeliségnek igen mély gyökerei vannak.

A II. János hadában híven szolgált udvarhelyszéki főemberek és lófők 1566. júl. 11. előtt keletkezett névsorában e vidékről ott találjuk karácsonyfalvi György deákot, széki vicekirálybíró, aki a későbbiekben szentpáli Kornis Farkas királybírósa alatt is viselte még ezt a tisztséget.

A homoródalmási Baczó István deák, vagy egyszerűen csak István deák 1595-től jelenik meg a széki protocollumok lapjain. 1600-ban, több perben, mint prókátor (ügyvéd,) szerepel. Az év folyamán többen is (karácsonyfalvi Tamás Kovács, kénosi Gál Péter, városfalvi Boldizsár Lukács, égei Burján János, szentlászlói Vass Péter, almási Felházi László) prókátoroknak vallják. Lövétét, Zetelakát, Karácsonyfalvát is képviseli a törvény előtt, mint jogtudó. 1602-ben, Giorgio Basta parancsára tartott hadiszemlén, akárcsak falustársa Lázár deák, lófóként esküszik fel II. Rudolf császár hűségére. Később Almásy előnévvel nemességet nyer, s az 1614. évi lustrális könyvben már Almásy István néven, mint nobilis fordul elő. 1625-ben almási Bencző György deák névvel találkozunk a forrásokban. Az udvarhelyszéki nemesek, lófők, darabantok, hadi szolgálatra visszaszerzett székelyek és jobbágyok 1627. évi összeírásában almási Lukács deák neve szerepel.

Nagy kitüntetésben részesítette Bethlen Gábor fejedelem 1628. július 7-én a Homoródalmásról származó Kovács Pétert, István deák egykori tanítványát, aki ekkor a fejedelmi udvar kancelláriájának esküdt íródeákja volt. A fejedelem, értesülve tanácsosaitól Péter tudományszeretetről és az emberek előtti kedvességéről, a latin nyelvben és szépírásban való jártasságáról melyet az udvarnál, mint a levelek leírója szerzett, őt és általa atyját, Kovács András, két testvérét Antalt és Jánost, s mindkét nemű örökösait, a paraszt és szolgálai rendből kivette, Erdély és magyarországi Részekben levő valódi, igaz és kétségtelen nemesek közé emelte fel és iktatta be. Címerül pedig e nemességi jelvényt adta nekik:

Íródeákok, prókátorok a XVI - XVII. században a Kis-Homoród mentén

folytatás a 4. oldalról

Égzsínkék pajzs, melynek mezejében nagy üregű kőszikla (az almási barlang- M. J.) emelkedik ki, rajta természetes színben, egész nagyságban festett orozlán felemelkedő állásban, bal lábával kivont nehéz tört tart, a jobban író tollat; a pajzs felett lezárt katonai sisak, melyet gazdagon ékesített királyi korona fed s rajta természetes színű pelikán, mely saját szívét mardosva mellette levő két kisleány vérevel itatja; a sisak csúcsából színes szalagok folynak le. Ezen kívül almási házat minden adótól, földjei termését tizedtől mentesítette s erről saját kancellárja és titkára aláírásával erősített függő pecsétes adománylevelet adott ki. Az adománylevelet 1629. ápr. 3-án tartott országgyűlés megerősítette. Ettől kezdve Péter az Almási előnévvel élt (1635: Almási Péter deák). Öregségére hazatért szülőföldjére. 1641-ben

Szenegyházasonfalvi esküdt jegyzője volt ("Petrum Almasi Juratum Notarium Sedis Olaffaluenensis"). Sírja, melynek felirata "ITT FEKSZIK ALMÁSI NEMES PÉTER DEÁK./ AN: D: 1658./AETAE 58 (MIVL)." Az almási unitárius temetőben még ma is látható.

Hasonló "karriert" futott be oklándi Kovács másképp Literati János, a fejedelmi nagykancellária íródeákja is, akit 1636. márc. 4-én, az udvarban különböző fontos iratok leírásáért, szorgalmas másolásáért, I. Rákóczi György nemesített meg. Neki és általa atyjának, Kovács Györgynek és testvéreinek Istvánnak, Miklósnak, Györgynek, Andrásnak, Bálintnak és Mihálynak a következő címet adta: kékszíntű katonai pajzs, mezejében természetes színben festett pelikán, mely csőrével mellét szagatja, s négy fiát vérevel eteti; feje fölött vállban levágott férfi kar, író tollat tart kezében. A pajzs felett zárt sisak, melyet gyönggyel és drágakövel ékesített királyi korona fed stb.

Az írás, olvasás tudománya a Kis-Homoród felső folyásának vidékén sem volt ismeretlen. Közvetett adataink arra utalnak, hogy Lovétén is tevékenykedett írástudó deák, az egyház kenyerén élő tanító, akinek keze aló számos tehetséges tanulni szerető gyermek kikerült. Mint például Lovétei György, aki 1658-ban Grácban, a jezsuiták iskolájában, alszerpapként böl-

cseletet és teológiát tanult, akárcsak Lovétei István deák, aki 1664-ben Csíkközmoson tanítókodott, valamint Lovétei János, aki 1676-ban Pázmány Péter alapította nagyszombati egyetem falai között, mélyítette tovább tudását.

Az írásbeliségben, az írott törvények ismeretében, a székely perrendtartásban, jogrendszerben jártas személyek, azaz a prókátorok sem hiányoztak vidékünk-ről a XVI-XVII. században. 1589-ben Osztopáni Pereszéi István székelyudvarhelyi kapitány Székén feljegyzett protokollumokban ott találjuk a káponásóláhfalusi Tófalvi Albert, lovétei Kelemen Gergely, homoródalmási Gellérd Antal prókátorok neveit. Jó ügyvéd és törvényismerő lehetett homoródalmási Gergely Mihály lófő is, ugyanis 1592 és 1596 között többen is prókátoroknak vallottak, akárcsak a lovétei Orbán Máté szabad székely, akit 1600 folyamán Longodári Kelemen, Lovétefalva, a gyepesiek, valamint pálfalvi Orbán Péter vallott prókátorának. Iskolázott, olvasni tudó ember volt a szentegyházasonfalvi György Miklós szabad székely is, akit a kápolnasóláhfalusi Jakóc András arra kért fel, hogy olvassa el a neki címzett levelet. Ugyanekkor Szentegyházasonfalvun is tevékenykedett írástudó deák. Az itt lakó Péter deák 1600-ban, Ferenc Mártonnak volt a prókátora. Mellesleg ipartörténeti érdekességből megemlíthetjük itt, hogy Péter deáknak mellékvállalkozása is volt. Vízi energiával hajtott ványolómalmot tartott fenn, amin az ún. szokmányok azaz a zekének való posztót ványolták a szentegyházasonfalviak.

Homoródkarácsonyfalváról a XVII. század második feléből is ismerünk íródeákot. Név szerint Literatus Andrást. 1672-ben, Homoródalmásnak Vargyas felé forduló határában egy határjáró (métális) levelet a két falu előljárói előtt ő fogalmaz meg és ír alá.

A fennebb közölt néhány adatot azzal a szándékkal tesszük közzé, hogy ezáltal is elősegítsük, szűkebb hazánk a Székelyföld igencsak hézagossá váló művelődéstörténetének jobb megismerését.

Mihály János

Az ekhós szekér nyomában, avagy vidéki színjátszás, ahogy az bennünk él

Közösségi létezésünk már régi velejárója a népi színjátszás, ami feltételezésünk szerint az 1930-as években kezdődhetett, hiszen a Népház ezekben az években készült el (1929-1930) és addig mulatságokat is házaknál tartottak.

A népi színjátszás megalapozásához nagyban hozzájárultak az egyházi iskoláinkban tanító kántortanítók, a falu plébánosa (Márton Antal plébános maga vezette a színjátszó csoportot), továbbá a különböző korokban Lövete tanítói, tanárai.

Az 1970-80 -as években több csapat is működött településünkön, külön színjátszói voltak a fűvőszene-karnak, az egyházi kórusnak, az iskolának, a falunak. Ezeknek természetesen mind külön irányítójuk is volt, akik lelkesen együttműködtek a székely falunk hírnevének gyarapításáért, hiszen a betanult darabokkal rendszeresen vendégszerepeltek a környékbeli falvakban. Jól megérdemelt tisztelet jár azoknak, akik több évtizedes színjátszói múltat adtak Lövétének: Tódor Erzsébet, Sata Anna, Márton Emese tanárnők, Simon Erzsébet, Tamási Éva, András Katalin, Ráduly Éva tanítónők. A repertoár, amit ezen évek alatt játszottak - természetesen a teljesség igénye nélkül - nagyrészt népszínművekből áll: A falu gyöngye, Az obsitos, A gyimesi vadvirág, A betyár kendője, A cigány, A tanítónő, Kerek Ferkó, A gyónási titok, ... és a sor még folytatódhatna.

Az 1990-es évektől kezdődően egy merőben új társaság vette át a színjátszás stafétabotját, akik nem sokára nevet is adtak maguknak: így született a Grimasz. A kilencvenes évek elején meglehetősen stabil tagsággal rendelkezett: helyi pedagógusok, diákok, és egyáltalán a színjátszás iránt érdeklődő fiatalok személyében. Nem volt ritka vendég a helyi Népházban egy-egy vasárnap délutáni előadás, sőt a csapat rendszeresen eljárt hakni szinten mindenhová, ahová hívták, vagy nem hívták, de lehetőséget láttak adott helyzetekben: a környékbeli falvakon kívül kiépített kapcsolatot tartottak fenn a Csíki -medence kultúrközpontjaival is, ahová ugyancsak szívesen jártak számos darabbal, és egy alkalom erejéig magyarországi fellépéseken is volt a csapat. A század és ezredforduló környékén halódott a színjátszás Lövétén, más területekre (gyerekrendezvények, közösségi fellépések, stb.) fektettek hangsúlyt az éppen cselekedni óhajtó fiatalok. Közben próbálkozások voltak bábcsoport létrehozására, ez két darab színreviteléig élt, ez tovább működik az iskolánk tanulóival, de szereplésük helybeli fellépésekben kimerül. Több éven keresztül a Grimasz nevet átvette egy, a helyi művelődést fellendíteni szándékozó társaság - tagjai természetesen változtak, de maradtak eredeti "grimaszosok" is, akik faluszintű rendezvényeket egészítettek ki

nagysikerű színpadi összeállításokkal: Március 15, Szent István napja, falutalálkozók, stb. Nevek felsorolásába nem nagyon bocsátkoznék, mert a névsor hál istennek hosszú. Ám nem hagyhatom figyelmen kívül Sorbán József munkáját, aki egy ideig, mint kultúrigazgató is működött Lövétén. Jocó indította újra útjára falunkból az ekhós szekeret (talán 2003-ban), az ő munkája van benne számos 2000 utáni jelenetünkben.

Egy ilyen esemény mementőjeként íródtak e sorok, hisz nemrég újból ekhós szekéren jártunk, ezúttal rugonfalvára. Talán már csak nosztalgiából mondhatjuk rá, hogy szekér, hisz a rendezvény egész karavánná nőtte ki magát, hangos, jókedvű találkozássá, ahol a fő szó a játéké, a szórakoztatásé. Ám emellett egyre inkább felelősségvállalást is kioszt a csapatokra, rendezőkre, támogatókra, hisz nem lehet nem számolni a közel húsz csoporttal, az egyre javuló minőséggel, és azzal a lelkesedéssel, amellyel egy-egy ilyen eseményre rákészülnek a házigazdák. És a rugonfalviak ebből is jelesre vizsgáztak. Köszönjük! Büszkéek vagyunk rá, hogy az utóbbi évek ekhós szekérének állandó utasai vagyunk, voltunk már többször házigazdák, és nem utolsósorban fellépéseink palettája egyre szélesedik. Meg lehet, hogy fényesedik. De csiszolódik biztosan...

Mag Ottília, Lázár Béla

November

November ül, a fák alatt csendben.
Szürke szemével, a semmibe néz,
Halkan búcsút vesz, minden fától,
Majd feláll és elszántan, indulni kész.

Fáradtnak látszik, akár egy vándor,
Köpenyén már itt-ott, csillog a hó,
S a szél is bolondos, dalt fúj mögötte,
Siess mert mindjárt, itt van Téliapó.

Elindul és lassan, elvész a ködben,
Számára itt már, az idő lejárt,
De titkon még néhol, ott lapul féltve,
Néhány emléke, hogy itt volt talán.

fotó: András Tamás

Bencze Edith

fotó: Mag Ottilia

Pityókabál

Itt vagy végre, pityókabál
Minden gyermek várva vár.
Üres hassal nem megy semmi,
Tessék hát csak inni-enni.
Pityókatotány, sült krumpli,
Táncra perdült már mindenki.
Figurákkal teli az asztal,
Nézelődhet, aki akar.
Nincs már sok hátra a bálból,
Gyerünk pajtás, perdülj-táncolj!
Így adjunk hálát a pityókéért
E finom, laktató táplálékért.

Mihály Barbara, IV. A osztály

A színjátszásról

A löetei IV. B osztály Bóbita színjátszócsoportja november 5-én részt vett a Farkaslaki II. Színjátzó Fesztiválon. Csoportunkban tizenhat tanuló vett részt. Mikor megérkeztünk, teával és ízletes zsíros kenyérral kínáltak meg. Ezután elkezdődött a színjátszás. Több csapat vett részt. Mindenki nagyon jól szerepelt és jól megtapsolták. Szereplés után elstáltunk Tamási Áron síremlékéhez. Miután visszaértünk, megebédeltünk és útnak indultunk. Udvarhelyen még jutott idő egy sütire. Nagyon jól telt ez a nap!

Miklós Dóra, IV. B osztály

Gólyabál

November 25-én, pénteken, 3 órától megrendezték az első osztályosoknak a gólyabált.

Sok érdekes feladat volt a gólyák számára, amelyeket én, mint zsűri pontoztam, az egyik osztálytársammal, Tündével. A legjobban a feladatok közül a kvíz tetszett, ami abból állt, hogy a tanító néni által írt kérdésekre sorra mindenki kellett válaszoljon, akinek viszont nem sikerült, az sajnos kiesett. A kvízen kívül még volt gólyatánc, bemutatkozás, ahol mindenki elmondta a nevét, az osztályát és még elárultak valami érdekességet magukról: a legtöbben azt mondták, hogy szeretik az iskolát, vagy szeretnek tanulni ... még. Volt éneklés, verselés, lufi fújás, vagy olyan feladat is, hogy a kapott 3 képből kellett minél ötletesebb mesét szerkeszteni.

Telnek a napok

Itt vagyunk már november végén, s mégis olyan hihetetlen.

Szeptemberben a megszokott volt az iskola, a maga unalmasságával, lazaságával. Az idő teltével alakult meg egy diáktanács az iskolában, mely segíthet a tanulók akaratát, vágyait beteljesíteni. A tanács megalakultával ideje volt lassan felébredjünk. Eljött november közepe és vége az unatkozásnak. November végéig minden osztály meg kellett írja a dolgozatokat: kezdhettük böngészni a matek füzeteket, gyakorolni a román fogalmazás írását. Ugyanolyan gyors

az idő és hamarosan sikerül is befejezni a dolgozatokat. Ez az idő alatt zajlott le néhány verseny és ezek után, decemberben még több verseny lesz. Már elkezdődnek a Karácsonyra való előadás próbái is egy-egy délután.

Sűrű a program, nincs elegendő idő semmire, de hamarosan eljön az az idő amikor már mondhatjuk: végre elmúlt, ennek is vége.

András Tünde, VIII. o

A gólyakirálynő Mag Eszter lett, aki nagyon ügyesen "vészelte át" a játékos, de furfangos feladatokat. Neki volt két udvarhölgye is: András Kriszta és Kelemen Emőke. Ugyanúgy a fiúknál is volt egy gólyakirály, Lázár Soma, akinek a két udvaronca Lázár István és György Bendegúz. A dobogósok között nagyon szoros volt a verseny, de sikerült dülőre jutni. A nyertesek csomagot kaptak, az elsők még koronát a fejükre, amelyet büszkén viseltek. Az eredményhirdetés után gyerekek szaladgálhattak még egy órát.

Zsűri szemmel nézve is nagyon ügyesek voltak az elsős gólyák. A feladatok is tetszettek mindenkinek.

Köszönöm, hogy zsűri lehettem.

György Krisztina, VIII. osztály

fotó: András Szilvia

Régi arcok sárgult fényképeken

1945. III. hó 23. Török József honvéd, Tókos József honvéd.
Emlék. Vas megye, Rábakecskéd község.
Készrendészeti Hivatás. Járőri szolgálat.
A képet ifj. Török József bocsátotta a rendelkezésünkre.

Régi korok anekdotái

Két oláhfalusi székely illogatott a korcsomában, egy öregebb és egy fiatalabb.
- Hallotta-e Jánosbá - kérdi a fiatalabb -
- hogy Hatos Gyuribá meghót?
- Én nem, - felelé az öregebb.
- Met meg! Hát azt hallotta-e, hogy testámentomot es csinált?
- Én nem - felelte ismét az öreg.
- Met csinált! Úgy hagyta, hogy aszmongya: azt a tehenet, amelyik elbogározott, hagyja az öccsinek, ha megkerül, s ha meg nem kerül, akkor az eklézsianak. (Csulak L. után)

Anyakönyvi hírek - 2011. október

Őszinte részvétünket fejezzük ki az októberben elhunyt személyek hozzátartozóinak:

- ANDRÁS GYÖRGY, Lövéte, 696 szám, született 1953-ban
- ANDRÁS ISTVÁNNÉ, született 1939-ben - MÁTÉ IRMA- Lövéte, 1013 szám
- LADÓ ANDRÁS, Lövéte, 929 szám, született 1926-ban.

Kézilabda hírek

November 18-án Homoródalmásra mentünk kézilabdázni a Dávid Ferenc kupáért. Lányok és a fiúk is játszottak. Kilenc lány és nyolc fiú. A pályára hat plusz egy játékos lépett. A versenyre hivatalos volt Oklánd, Almás, Lövéte és Szentmárton. Az utolsók lettek az almási lányok és az oklándi fiúk. Az első helyet a lövétei fiúk és a szentmártoni lányok nyerték meg. A lövétei lányok a második helyezést érték el, amire

büszkéek is vagyunk, hiszen már fáradtak voltunk. A legjobb kapus díjat Fazakas Ákos kapta Lövétéről. A gólkirálynő Égei Enikő és a gólkirály Kelemen Krisztián Lövétéről. December 2-án újabb mérkőzés lesz Nagyfaluban és majd reméljük, hogy elhozzuk a kupát. Csak a lányok mennek, ide már nem jönnek a fiúk. Alig várjuk, hogy a kupa már a kezünkbe legyen. Hajrá Lövéte!

Égei Enikő VIII. osztály

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

Megjelenik havonta, kiadja a LÖVÉTEI KIÁLTÓ EGYESÜLET

Főszerkesztő: Mihály János, tördelés és szerkesztés: Mag István, titkár: András Kinga, korrektúra: Mag Ottilia
Munkatársak: András Tamás, András Zsolt, Györgylőrincz Ernő, Lázár Béla, Lázár Zoltán,
Molnár Juliánna, Pál Erzsébet,

Támogatók: Lövéte Község Helyi Tanácsa, Lövéte Közbirtokossága, Select Metleplast kft.,
Lövétei Római Katolikus Plebánia

A szerkesztőség elérhetősége: Lövéte Községi Könyvtár, tel.: 0266-220806, e-mail: loveteikialto@freemail.hu

HIRDETÉS

A Lövétei Közbirtokosság 2011. december 5-én, hétfőn, délelőtt 10 órától tartja évvégi közgyűlését a helyi Népházban.

A vezetőség tisztelettel várja a közbirtokosság minden tagját tagsági könyvével, a sikeres megtartás érdekében.

Napirendi pontok:

*2011-es tevékenységi beszámoló,

*A 2012-es év költségvetési tervének ismertetése, elfogadása

*Különlélek.

Elégtelen megjelenés esetén a következő közgyűlésre december 11-én, vasárnap, déli 12 órától kerül sor ugyanazon helyszínen.

A Vezetőség

FELSZÓLÍTÁS !

A piac területén tárolt tűzifát 2011 dec.15-ig szállítsák el a tulajdonosok!

Ellenkező esetben a Polgármesteri Hivatal el fogja szállítatni!

Köszönjük!

FIGYELEM !

2011 dec. 5-én, hétfőn, szelektív szemétyűjtés lesz a községben!

Csak papír, PET palack (flakon) és műanyag hulladékokat fognak gyűjteni.

POLGÁRMESTERI HIVATAL

Eladó egy 8-12 éves fiúnak való székelnyruha: posztókabát, posztó lájbi, ing, posztóharisnya, 39-es csizma. Érdeklődni: Márton Sándor, Lövete, 1108 szám.

Eladó fával és árammal is működtethető, 80 literes vízmelegítő. Tel: 0751-527729

Eladó nagyon jó állapotban lévő nagy kerekű babakocsi.

Telefon: 0266 220625

Eladó egy 100 literes kombinált hűtőszekrény, felújított állapotban. Ára 300 lej.

Tel.: 0726 - 804748

Eladó egyszemélyes heverő, újszerű állapotban. Tel: 0721 825425

Mit tegyünk földrengés esetén

Amíg tart a rengés:

" Ne hagyjuk el az épületet, illetve ne próbáljunk meg bejutni, ugyanis a legtöbb sérülés ilyenkor történik (Pl. ledőlő kémény, lehulló vakolat, üvegcserep miatt).

- Az épületen belül igyekezzünk minél távolabb kerülni ablakoktól, üvegektől, könyvespolcoktól és olyan tárgyaktól, amelyek leesve sérülést okozhatnak. A konyhából biztonságosabb helyre (pl. nappaliba) meneküljünk.

- Keressünk menedéket az asztalok alatt, ajtókeretben, a szoba sarkában.

A rengést követően:

- Ellenőrizzük, hogy mi magunk vagy a többiek megsérültek-e, szükség van-e elsősegély-nyújtásra.

- Elemlámpával ellenőrizzük, majd zárjuk el a gáz- és elektromos készülékeket, az elektromos főkapcsolót. A gázvezeték főkapcsolóját csak szivárgás gyanújakor szabad elzárni, visszakapcsolni pedig csak szakembernek lehet!

- Ha feltételezhetően sérült a vízvezeték, ne használjuk a WC-t.

- Kisebbs kezdeti tüzet elolthatunk kézi tűzoltó készülékkel vagy letakarással.

- Elemes rádión, televízióon keresztül tájékozódjunk a kinti helyzetről, a veszélyelhárítók utasításairól.

- Készüljünk fel az esetleg bekövetkező utórengésekre. Az erősen megsérült épületeket minél hamarabb el kell hagyni.

- Vegyünk fel vastag ruhát, cipőt, kesztyűt, hogy védjük magunkat.

- Vegyük fel a kapcsolatot a szomszédokkal, lehet, hogy segítségre szorulnak vagy segítséget nyújthatnak.

- Nyugtassuk meg a riadt állatokat. Ha lehet, őket is menekítsük ki.

- Vigyük magunkkal a kitelepítési és veszélyhelyzeti csomagunkat.

- Biztosítsuk lakásunkat a betolakodók ellen.

- Liftet használni tilos.

- A szabadban kerülnünk minél messzebb az építményektől, fáktól, elektromos vezetékektől.

- Gázok és füst ellen védjük arcunkat, szemünket, a szabad bőrfelületet nedves ruhával.

" Ha vízparton vagyunk, igyekezzünk minél távolabb kerülni a víztől.

Ha tömegben vagyunk: (pl. bevásárló központban, színházban), vigyázzunk, nehogy a pánikba került tömeg összetaposson. Maradjunk védett helyen, amíg tart a rengés.

Ha autóval közlekedünk, álljunk meg az út szélén, távol hidaktól, felüljáróktól. Maradjunk az autóban.

Mit NE tegyünk földrengés esetén?

- Ne használjuk a telefont, kivéve életveszély esetén!

- Ne gyűjtsünk gyufát vagy villanyt!

Őrizzük meg nyugalmunkat, segítsünk másokon!

Ékös szekér nyomában

műkedvelő színjátszó-találkozó

Hargita Megye Tanácsa

az **Összetartozás** jelvényét
adományozza a **Lövetei Amatőr Színjátszó Cso.**

I. Díj
Lövetei Amatőr Színjátszó Cso.

a fotókat Demeter Noémi
és P. Buzogány Árpád
készítette

